

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת משפטים
שנת תשפ"ה

גליון
צ"ד

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

• זהו הילד שלי

המלמד בן חברו תורה, כשאתה לומד עם הבן של השני, תחשב: "כאלו ילדו", זה הבן שלי. הקדוש ברוך הוא ברא את העולם עם טבע ש'סתם אבא מרחם על ברא' (עין בסנהדרין ע"ב: וגרש"י דבור המתחיל אב הבא על הבן), אבא מרחם על הבן שלו; כשילד חוזר הביתה ומספר: "המלמד שלי לא אוהב אותי", אז האבא יבכה להשם: "אוי אבא, רבוננו של עולם, מה אני יכול לעשות כדי שהמלמדים יאהבו את הילדים שלי", ואם האבא ישמע שהמלמד נתן היום לבנו צביטה, או שהילד יספר: "המלמד שלי לא נתן לי חברותא", כש'אני מבקש לי להוריד את היד", - ה'דם יעלה לו למח, תדלק בתוכו אש של כעס על המלמד, ואוי ואבוי אם האבא יפגש אז את המלמד, יכול להיות שהוא אפילו יזיק לו, כי "אבא אוהב את הילד שלו" (מדברים כאן מהורים בריאים, ולא מהורים שהם לא בריאים ואינם אוהבים את הילדים שלהם).

ועל זה מבקשים מאתנו חכמינו הקדושים, מלמד יקר, מחנך יקר, מורה יקרה, נכון שאתה יושב עם ילד זר, אבל תחשב כאלו זה הילד שלך! אל תתרגז על הילד, אל תצבט את הילד, אל תבעט בילד, אל תרביץ לילד, תן חינוך לילד, תרחם על הילד, ותאהב את הילד.

את המלמדים שלו, שיקחו את השעור היפה הזה - שאני מוסר בעזרת השם בהתקשרות לכל הצדיקים ולרבנו נחמן בן פיגא, ולרבנו מוהרא"ש - וישמיעו את זה למלמדים, ובשם השם נעשה ונצליח.

בשעורים אשתדל לדבר על הנקודות שאני דורש מהמלמדים, ואני מקנה שמיעה יאסף אותן ויעשה מזה ספר יפה, שיוכלו ללמד ולהתחדש.

תחשב: זה הילד שלי!

מלמדים יקרים, ובפרט המלמדים של 'תלמוד תורה היכל הקדוש', אתחיל באמרה יפה ששמעתי ממוהרא"ש, כבר אמרתי את זה הרבה פעמים למלמדים, אבל עכשו אני רוצה להגיד את זה שוב ולדבר אליכם דבורים מלבי.

חכמינו הקדושים אומרים לנו (סנהדרין יט:): "כל המלמד בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו", בפשטות הפרוש הוא שהחכמים הקדושים נותנים לנו לטיפה, שהתלמידים שלך הם הבנים שלך, אתה הולדת אלפי ילדים, כשאתה עוזב את העולם אתה משאיר כאן אלפי דורות.

אבל מוהרא"ש מגלה לנו שטמון כאן משהו עמוק, זה לא רק לטיפה, זו גם דרישה; חכמינו הקדושים אומרים לנו: "כל

בעזרת השם יתברך אנו מביאים לפניכם את חלקו הראשון של שעור שנמסר למחנכים על ידי ראש הישיבה שליט"א בפרשת נח ה'תשפ"ה.

ברוכים הבאים בשם ה' ברכנוכם מבית ה'! שלום עליכם מלמדים ומחנכים, יקירי אהובי, וכל העוזרים בתלמוד תורה ועמם מנהל המשק ונהגי ההסעות.

אני מודה להשם יתברך שנותן לי את הזכות ואת היכלת לחזק ולהחיות מלמדים ומחנכים.

אני מקנה בעזרת השם שיהיה לי כוח לבוא מפעם לפעם לקריה, אבל כשאני בא לקריה יש לי הרבה מאוד דברים שאני צריך לסדר ואני לא יכול להספיק הכל, כל אחד רוצה שאני יבוא לקבע אצלו מזוזה, אני צריך ללכת לבקר בכולל ובבית הכנסת, לדבר אל האברכים, זוגות רוצים להתיעץ לגבי שלום בית, ואני צריך ללכת אל הישיבה קטנה' החדשה שפתחנו עכשו בקריה, זהו עכשו הדבר שאני משקיע בו זמן וכוח; לא נראה לי שיהיה לי זמן לבוא לתלמוד תורה, ולכן אני אכין לכם בלי גדר פעם בשבוע או בשבועים שעור במשרד שלי, יקליטו את זה ויתנו לכם לשמע את זה, ואני מקנה שהמנהלים הן מהקריה, והן מארץ ישראל, כמו כן בכל מקום שיש שם מנהל שרוצה לאסף

מלמד חייב ללכת להתבודדות

אני דורש מכל המלמדים שעובדים אצלנו בתלמוד תורה היכל הקדש, לקחת כל יום את הרשימה של כל הילדים ולהתבודד, לבקש מהקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם, אף אחד לא יודע את האמת אם אני אוהב את כל התלמידים, רק אני ואתה; את הילד הזה אני אוהב, ילד פלוני מעצבן אותי, ילד אלמוני הוא ילד מכער, הילד הזה הוא ילד חמוד, הילד הזה הוא נאה, הילד הזה מוצא חן בעיני, והילד הזה שלא יבוא מחר לתלמוד תורה, אבל רבונו של עולם, אני הרי רוצה להיות מלמד ירא שמים, אני רוצה שיקים בי מה שחכמינו הקדושים אומרים: 'כל המלמד בן חברו תורה כאלו ילדו', שהתלמידים שלי יהיו אצלי כבני עצמי ובשרי".

חכמינו הקדושים מבקשים ממך, תחשב על כל תלמיד: זהו הילד שלי אם הילד שלא מענין בכלום הנה הבן שלך, היית נותן לו דחיפה ומעיף אותו החוצה? לא! כי לאיפה אתה יכול לשלח אותו? הוא הרי הילד שלך!

הוא הרי קטן

בנדאי שקל להגיד על ילדים: "פלוני לא מענין בכלום" ו"אלמוני לא מענין בכלום"; כשהייתי מלמד היית נגעל להכנס לחדר המלמדים, לא הייתי מסגל לשמע איך המלמדים מדברים על הילדים: "פלוני הרי לא מענין בכלום", "הילדים האלו שקועים בתאוות אכילה", חשבת לי לעצמי: 'ככה מדברים על ילדים?! הם הרי נשמות ישראל, הם הרי ילדים! אם הילד היה כבר גדול; גדול הוא גם ילד יקר ויש לו נשמה יהודית, אבל גדול זה כבר ספור אחר, - אבל ילדים?! מה שהילד רק יעשה עד גיל שלוש עשרה, אפילו שהוא ידליק סיגרטה בשבת, בית דין לא יתן לו ענש, כי הוא 'קטן'!

מהו המבט על הילד?

אבל אני רוצה לציין שאין הכוונה שלא לדרש מהילדים ללמד ולהתפלל, בנדאי שצריכים לדרש הכל מהילדים, אני מדבר על המבט איך להסתכל על ילד שעדין לא עושה את כל מה שדורשים ממנו, הוא לא נהיה 'המחצף הכי גדול בעולם'...

ישנם מלמדים שאומרים לי, הם קצת מתבלבלים מהשעורים, פעם אחת אומר ראש הישיבה לדרש מהילדים שילמדו ויתפללו, ולהכניס חיות בילדים, שהילדים יתנענעו בתפלה, ופעם אחרת אומר ראש הישיבה: "אז מה אם הילד לא מתפלל? כשאתה מחוץ לשעות העבודה, אתה גם לא עושה כל מה שאתה צריך!" - מובן מזה שלא צריך לדרש כלום מהילדים!?

התשובה היא, 'חס וחס' לומר שלא לדרש כלום מהילדים! חייבים לדרש מהילדים להתפלל וללמד, וחייבים לדרש מהילדים שיהיה להם את מלא הדרך ארץ, אבל איך אתה מסתכל על ילד שעדין לא עושה את כל מה שאתה דורש? תסתכל עליו כמו שאתה מסתכל על עצמך בענינים שלך שאתה צריך להשתפר בהם.

לאחרונה כשמסרתי שיעור לאברכים ראיתי מלמד שיושב בשעור ומשוחח עם מישהו, אחרי השעור אמרתי למלמד: "תראה, אולי הייתי צריך להעיר לך ולבייש אותך על הדבור באמצע השעור? לא אמרתי לך כלום, אותו דבר תעשה כשילד משוחח באמצע השעור שלך, לא מגיע לו שיבישו אותו ויענישו אותו", שואל אותי המלמד: "יוצא מזה שאם ילד משוחח באמצע השעור שירשו לו לשוחח?" ענית לי: לא! אל תרשה לו לשוחח, בנדאי שאתה צריך להגיד לילד: "אסור לדבר כשהמלמד מדבר!" אבל הילד לא נהיה עכשו המחצף

הכי גדול כי הוא דבר באמצע השעור, ולא מגיע לו עדין אני לא יודע מה... ובאמת כשדברת בשעה שמסרתי את השעור, גם הייתי צריך להגיד לך: "אי אפשר לדבר כשראש הישיבה מדבר!" אבל לא רציתי לעצור את השעור, כי אי אפשר לעצור כל פעם את השעור, ולהגיד שאי אפשר לדבר עכשו.

חייבים לאהב את העבודה

אני מבקש מכם מלמדים ומחנכים קרים, חייבים לאהב את הילדים!

אני מתנה עם כל מלמד ועם כל מורה במוסדות שלנו, שאפשר לעבד כאן רק בתנאי שאוהבים את העבודה הזאת, אני מתכונן לזה ברצינות רבה; רק אם נהנים מהעבודה הזאת יכולים לעבד כאן.

[יכול להיות שלמורות יהיה יותר קל לשמע את זה, כי אני הרי מדבר אל המלמדים, ויותר קל לאנשים לשמע כשמדברים אל השני מאשר כשמדברים אליו; אברכים אומרים לי שקל להם יותר לשמע את השעורים לבחורים - מאשר את השעורים שאני מוסר לאברכים, כי כשראש הישיבה צועק על הבחורים זה לא קטור אלי...]

'כלי קדש'...

אני זוכר כשהייתי מלמד במוסד אחר, היה שם מלמד שהיה מתרגז כל יום למה הוא בכלל מלמד, ועל כל ילד היה לו איזה תאר, הוא 'פרה אדמה', והוא 'שוטה' וכך הלאה, מאוד רחמתי על הילדים, וחשבת לי לעצמי: 'מה? זהו מלמד?!' ושאלתי אותו: "למה אתה צריך להיות מלמד?" ושכנעתי אותו שילך לעבד בנדל"ן, והוא באמת הלך לעבד בנדל"ן ואני חושב שהוא היום מצליח מאוד. המלמד הזה נהיה מלמד כי המשפחה דרשה שיהיה מלמד, כי הם רצו שהוא יהיה 'כלי

קדש'... - ברוך השם בהיכל הקדש יכולים ללכת לעבד, אפשר להיות מזכיר, מנהל חשבונות, לעסק בבניה ולהיות 'פלי קדש', דבוק להקדוש ברוך הוא.

הגלידה היא רק לאלו שאוהבים אותה

מלמדות מיעדת רק לאלו שמואד אוהבים את העבודה הזאת. יש חברה שמוכרת גלידה, והם כותבים על הפרסמת שלהם: **"הגלידה מיעדת רק למי שמואד אוהב אותה"**; אני אומר אותו דבר למלמדים, אפשר להיות מלמד רק אם מואד מואד אוהבים להיות מלמד, אוהבים את הילדים ואוהבים את העבודה.

אני רוצה שהחיים שלי יעברו במלמדות

בונדאי שקשה לעבד עם ילדים, פשנמצאים כל היום עם ילדים באים הביתה עיפים מאוד, אבל כך הוא עם כל עבודה, עבודה - זו עבודה, עבודה מתישה את האדם; מלמדות מתישה מאוד את האדם, צריכים להכין את הלמודים, וכל יום מחדש צריכים להתאזר שוב בכח, ושוב להתאזר בסבלנות, ועוד פעם סבלנות. אבל אם אני אוהב את העבודה, אני לא בא כדי לקבל את הכמה דולרים, הכמה גרושים, והכמה בונוסים שהמלמד מקבל; אני רוצה שהחיים יעברו לי בבניית ילדי ישראל, אני לא רוצה לעבד במפעל ואחר כך לצאת מהעולם עם כלום, כמו ששומעים ספורים על אנשים ששנים על גבי שנים בנו מפעל, וזה הביא פרנסה לכמה שנים, אחר כך פרצה שרפה ולא נשאר מזה כלום, את זה אני לא צריך.

אני לא יודע מה יהיה אתי למעלה בשמים, אבל אני יודע שהייתי מלמד; דברתי עם ילדים מיראת שמים, מאמונה, מרבינו ז"ל, כל הבדיחות שלי וכל מה שעשיתי

עם הילדים בתלמוד תורה, הכל היה במטרה אחת להביא את הילדים אל הקדוש ברוך הוא!

ילד מרגיש אם המלמד שלו אוהב אותו

המוסדות הם אצלי כל מה שהקריה מכילה.

אנשים עוצרים אותי כל הזמן ואומרים לי: **"הקריה מאוד יפה"**, ואני חושב לעצמי: הקריה יפה? בכל מקום יפה, אין בקריה שום דבר מעבר לכל מחוז סוליואן בניו יורק, חוץ מהדבר שיש לנו תלמוד תורה שהילדים בו 'רוצים' לבוא, כל ילד יכול להגיד לאבא ולאמא שלו: **"המלמד שלי אוהב אותי"**.

לאהב את הילדים אין הכוונה שיחלקו לילדים עוגות וחסופים, לאהב את התלמידים פרושו שהילדים ירגישו 'המלמד שלי אוהב אותי'.

את זה אי אפשר לרמות ואי אפשר להציג את זה. לבת שלי בילדותה הייתה לה מורה שלא אהבה את הבנות, אבל היא הייתה עושה חיובים מזיפים כדי לצית למה שראש הישיבה אומר בשעורים שצריכים לאהב את הילדות, הבת שלי הייתה אומרת לי: **"החיובים המזיפים הם כמו ספינים, כי אני יודעת שהמורה שלי שונאת אותי"**; בעינים עצומות הילד יכול להרגיש אם המלמד או המורה אוהבים או שונאים אותו.

למצא בכל ילד דבר טוב

צריכים למצא בכל ילד דבר טוב שיש בו. תודה השם, הקדוש ברוך הוא נתן לי בית עם ילדים, ולכל ילד יש את היחודיות שלו; שמעתי מתלמיד היכל הקדש בטוי מאוד טוב: **"כל ילד יש לו את המעלות שלו"**; אני יודע בדיוק את החלשות של כל ילד, כששנים מהילדים שלי רבים, אני יודע מי צריך לותר, אפלו שהוא צודק, כי אני לא יכול להעיר כל

הזמן לאותו ילד, שבאמת הוא לא צודק בזה שהוא מציק לשני. כל אחד יש לו את הכשרונות שלו, אחד יודע לתקן דברים שנשברים, והאחר לא יכול לעשות את זה, ואם יתנו לו צלחת מרק הוא ישפך את זה באמצע הדרך, אבל הוא יודע להגיד בדיחות, הוא יכול לשמח את כל המשפחה.

אפשר להצליח על ידי תפלה והתבודדות

אני רוצה שכל ילד יוכל להגיד לאבא ואמא שלו: **"המלמד שלי אוהב אותי"**, ואת זה אפשר לפעל רק על ידי תפלה והתבודדות.

תלכו כל יום להתבודדות ותבקשו מהשם יתברך: **"רבנו של עולם, תעזר לי לאהב את כל התלמידים שלי, שכלם יגדלו יהודים כשרים"**. ועם השם יתברך מדברים הכל, אפלו את מה שאי אפשר להגיד למנהל, להשם יתברך אומרים: **"אני אוהב את הילד הזה, כי הוא חמוד, יש לו לחיים טובות, אני אוהב ללטיף אותו, ואת הילד ההוא אני לא אוהב, כי הוא לא חמוד, אין לי רגש להתעסק אתו, תעזר לי רבנו של עולם שאהב את כל הילדים בשונה"**.

מלמדים ומחנכים יקרים ואהובים שלי, וכל מי שעובד בין כתלי המוסדות; כלכם מאוד חשובים, אני מלא הוקרה אליכם, אני אוהב אתכם, ואני תולה בכם צפיות.

אני אסים כאן את השעור, לא אעכב אותכם בדרשות ארכות, צריכים כבר להכנס לפתח.

יעזר השם יתברך שיהיו לכם הצלחה וסייעתא דשמיא, אמן.

איך אפשר לגרם שהילדים יסכימו לשמחות זולות?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אם ירצה השם בקרוב אנחנו עומדים לערוך בר מצוה, ואנחנו מתכוונים לעשות רק קדוש בשבת בבית הכנסת, כפי שראש הישיבה מעורר תמיד שלא בדאי לבזבז כל כך הרבה כסף על השעות הספורות של הארוע, ובפרט שאין מאיפה לשלם את זה.

אבל הבעיה היא שבני בחור הבר מצוה, מאד לא מרצה מזה. כמה שנסינו להסביר לו את הזכות הגדולה לעשות שמחה בזול ולא לפל לחובות - הוא לא רוצה להבין את זה, הוא גם מפחד מהחברים שלו שצוחקים ממנו שלא תהיה לו בר מצוה נורמלית באולם כמו בלם.

אני בטוח שאם הוא יקבל מכתב מראש הישיבה שליט"א עם חזוק על הענין הזה, זה יתן לו בוחות לעשות את זה.

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת שמות, י"ח טבת, שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

הכל תלוי בחנוף שנותנים לילדים; ילדים שגדלים בריאים, שכל דבר ש'צריכים' קונים וכל דבר ש'רוצים' - כי יש את זה לשני - לא קונים, כמו כן ילדים שגדלים עם חיים אמתיים; שאדם חי לעצמו, הוא לא חי בגלל שהשני חי - אזי כשמגיעים לשמחות שלהם, כגון בר מצוה, חתנה וכדומה, הם לא

תספר להם את המעשה מבעל תפלה שרבונו ז"ל ספר לנו (סיפורי מעשיות, מעשה יב), שהבעל תפלה היה אומר לכלם: "אין שום תכלית בזה העולם, כי אם לעבד את השם", ומה שהגבור אמר לבעל תפלה: "שמעתי מהמלך שמכל התאוות אפשר להוציא את מי שנפל לתוכם חוץ מאדם שנפל לתאות ממון", ומה שהבעל תפלה אמר: "עדין אתם רוצים ממון? מממון לא תדברו כלל".

אם אתה גר בארץ ישראל סע ליבנאל עם הילדים שלך לראות את בית המדרש שמוהרא"ש בנה, תסתכל מה כתוב בפניסה לבית המדרש; מוהרא"ש תלה שלט בפניסה לבית המדרש עם המלים האלו: "הבעל תפלה אמר: עדין אתם רוצים ממון? מממון לא תדברו כלל".

כל פעם שאני זוכה להיות ביבנאל אני הולך עוד פעם לבית המדרש הגדול רק כדי לראות את השלט הזה; זה מכניס בי בכל פעם התעוררות חזקה, לראות איך מוהרא"ש היה חי עם השם יתברך, ואיך מוהרא"ש לקח את דברי רבנו בתמימות ובפשיטות בלי חקמות ובלי התחכמויות.

תחזר על המכתב הזה שוב ושוב.

...

(ספר עצתו אמונה חלק ו', מכתב תקיג)

יבקשו מההורים לערוך שמחות יקרות בגלל ש'פלוני' עושה כף וכף, אלא הם ישמחו עם השמחה בעצמה ויבינו שלהורים אין וכו'.

הודו להשם שאצלנו במוסד בווייליאמסבורג מתנכים את הילדים לחיות כל אחד לעצמו ולא להסתפל על אחרים; שמים דגש חזק על זה - בעקר אצל הפנות - שלא כל דבר ש'רוצים' מקבלים. מלמדים אותם את ההבדל בין משהו 'שצריכים' לבין משהו 'שרוצים'.

נקח דגמא כשמגיעה תחלת השנה, הזמן שצריכים להתכונן לשנת הלימודים החדשה, אם עדין אפשר להשתמש עם הילקוט של שנה שעברה - לא 'צריכים' לקנות חדש; לפעמים יכול להיות ש'רוצים' חדש, כי כל אדם 'רוצה' דברים חדשים ויפים וכו', אבל מסבירים לפנות בבית החנוף שילקוט חדש עולה להורים כסף. מלמדים אותן שדברים עולים כסף ואי אפשר לנדנד להורים ולהיות ברגז, ולאיים שלא ילכו לבית החנוף עד שמקבלים חדש; אפילו שמדבר פה בכסף קטן, אבל אם מתנכים את הילדים לזה הם יבינו את זה כשיגיע הזמן שלהם של החתונה או הבר מצוה והם יגשו לשמחה שמחים ומרצים.

לכן אם אתה צריך עצה איך אפשר להכניס בילדים שלך את הענין של שמחות זולות וכדומה, תדבר עם הילדים שלך הרבה דבורי אמונה. בסעודת השבת תדבר הרבה על המעלה של לחיות עם השם יתברך,

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימיל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים) שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com